



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **G. S.,**
st. přísl. X
zastoupený Mgr. Michalem Halvou,
advokátem se sídlem Soběšická 821/151, 638 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 28. 8. 2023, č. j. OAM-1072/ZA-ZA12-ZA01-2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Michalu Halvovi, advokátovi se sídlem Soběšická 821/151, 638 00 Brno, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 12 269, 40 Kč, která je splatná ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl tak, že se žalobci mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14 a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (ve znění účinném od 1. 7. 2023) (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.
2. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobce podal dne 4. 8. 2023 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále též „ČR“). Z údajů poskytnutých k žádosti a pohovoru ze dne 9. 8. 2023 a doplňujícího pohovoru ze dne 15. 8. 2023 vyplývají následující skutečnosti.
3. Žalobce sdělil, že původně užíval jméno M. T. Státní příslušnost i národnost má gruzínskou, mluví gruzínsky a rusky, jako náboženství vyznává pravoslavné křesťanství. Není členem žádné politické strany ani seskupení, politicky se nijak neangažuje. V Gruzii žil ve městě Tbilisi. Je svobodný, v Belgii má syna, který má belgickou státní příslušnost. Z vlasti vycestoval autobusem do Turecka, poté letecky do Maďarska a odtud autobusem do ČR. Uvedl, že před pandemií měl české pracovní vízum. V jiných státech nemá povolení k pobytu ani víza. V minulosti žádal o mezinárodní ochrany ve Švédsku, někdy na začátku pandemie. Žádost ale vzal zpět a odcestoval do Gruzie. Co se týče zdravotního stavu, žalobce má problémy s dolními končetinami a také má problémy se sluchem a používá naslouchátko. Jako důvod své žádosti sdělil, že se seznámil s mužem, který je členem politické strany Gruzínský sen a po žalobci chtěl, aby vykonával agitační činnost pro tuto stranu. Žalobce s tím nesouhlasil, muž mu začal vyhrožovat a došlo i k fyzickému napadení, po němž měl žalobce zlomenou páteř a musel podstoupit operaci.
4. V průběhu pohovoru dále vyplynulo, že žalobce žádal o mezinárodní ochranu v ČR už v roce 2022. Nyní to zkusil znovu, neboť se obával, že v Belgii mu mezinárodní ochrana nebude udělena. Co se týče problémů žalobce v Gruzii, z pohovoru vyplynulo následující. Žalobce v Gruzii podnikal s lihovinami, prostřednictvím tohoto podnikání se seznámil s mužem, který byl členem strany Gruzínský sen. Muž po žalobci chtěl, aby zastavil podnikání a aby udělal vše, co po něm bude chtít, např. agitovat za stranu Gruzínský sen. Tuto aktivitu však žalobce odmítl. Proto začalo vyhrožování vůči jeho osobě, a to telefonicky i osobně. Výhrůžky vyvrcholily tím, že žalobce posadili do auta, odvezli jej a fyzicky jej napadli takovým způsobem, že musel podstoupit operaci a má trvalé následky související s poškozenou páteří. Lékařské potvrzení o operaci ale nedoložil a přesné datum napadení nevěděl, uvedl pouze, že k němu došlo přibližně před rokem a půl. Napadení žalobce nenahlásil žádnému příslušnému orgánu, ani jej nijak jinak neřešil. Uvedl, že by to nemělo smysl a bylo by to ještě horší, protože muž, který mu vyhrožoval, je velmi vlivný, je propojený s policií a činnost policie kontroluje. Žalobce se ve vlasti snažil najít někoho, kdo by s mužem promluvil a uklidnil ho, ale nikoho takové nenašel. Žalobce jiné potíže ve vlasti neměl.
5. V rámci doplňujícího pohovoru žalobce uvedl, že jméno si změnil kvůli tomu, aby mohl být vpuštěn na území ČR. Před dvěma lety totiž nemohl vstoupit na území Schengenského prostoru, protože zde měl zákaz. Potvrdil, že má syna v Belgii a že tam žil v letech 2004 až 2011, měl tam povolení k pobytu. Ve Švédsku žádal o mezinárodní

ochranu ze stejných důvodů, jako žádá nyní. Svou žádost ve Švédsku odvolal a vrátil se do Gruzie, protože by chtěl žít tam. Ve vlasti však nevyřešil svůj problém, ale naopak to bylo ještě horší. Co se týče muže, který mu v Gruzii vyhrožoval, tento byl oficiálním členem strany Gruzínský sen. Neví ale, jakou pozici ve straně měl. Ví pouze, že pro stranu dělal kampaň před volbami. Žalobce měl za úkol posbírat hlasy pro kampaň v kasinech, v centrech pro drogově závislé a u taxikářů. Protože žalobce dělal propagaci jen na oko, bylo mu následně vyhrožováno smrtí a také byl čtyřikrát fyzicky napaden. Po posledním útoku musel podstoupit operaci. Incident na policii hlásit nešel, protože to nemělo smysl, zmíněný muž má známosti a velkou moc. Po napadení žalobci několikrát volal, ptal se, jak se mu daří, a řekl mu, že až se uzdraví, musí žalobce dělat vše, co mu řekne. Od té doby, co je žalobce v ČR, mu už nikdo nevyhrožoval. O tom, že je v ČR, ví pouze jeho rodina a kamarádi. Žalobce se snaží najít člověka, který by situaci s dotyčným mužem uklidnil, ale marně. Kdyby po něm muž nechtěl, aby dělal propagační činnost pro stranu Gruzínský sen, do Gruzie by se vrátil.

6. Podle žalovaného bylo v průběhu správního řízení objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou obavy z výhrůžek muže, který žalobce také opakovaně fyzicky napadal z důvodu, že žalobce odmítl propagační činnost pro stranu Gruzínský sen.
7. Žalovaný při posouzení žádosti žalobce vycházel především z jeho výpovědí, jím doložených materiálů a z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Gruzii. Konkrétně vycházel z Informace OAMP – Gruzie: Základní přehled o zemi z 28. 11. 2022, Informace OAMP – Gruzie: Policie. Ochrana proti soukromým osobám, korupce a místní vlivy. Přítomnost policie v okolí administrativní hranice s Jižní Osetií z 14. 4. 2023, Gruzie: Mezinárodní organizace o migraci (IOM) z 26. 8. 2022, a Informace OAMP – Gruzie: Situace gruzínských občanů vracějících se do země po dlouhodobém pobytu v zahraničí. Přístup úřadů a společnosti, přístup ke vzdělávání, lékařské péči, sociálním službám a na trh práce z 19. 7. 2022.
8. Žalovaný vyhodnotil příběh žalobce z hlediska možného pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu tak, že žalobce neuvedl v průběhu řízení žádné skutečnosti, na základě nichž by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce sdělil, že není členem žádné politické strany či seskupení a že nemá žádná politická přesvědčení.
9. Žalovaný rovněž nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Jediným důvodem pro žádost o mezinárodní ochranu je žalobcova obava z muže, který po něm chtěl agitaci pro stranu Gruzínský sen. Tento muž mu vyhrožoval a údajně ho několikrát i fyzicky napadl. Žalobce to však nenahlásil na žádný příslušný státní orgán. K tomu žalovaný opatřil informace o zemi původu, na základě nichž dospěl k závěru, že žalobci objektivně nic nebránilo, aby se se svými obtížemi obrátil na příslušné gruzínské státní orgány. Své problémy žalobce mohl řešit pomocí nástrojů, které má k dispozici ve své vlasti. Žalobce těchto možností však nevyužil, z čehož správnímu vyplynulo, že údajné potíže, které se žalobce snaží předejít, nejsou natolik závažné. Žalovaný rovněž konstatoval, že se žalobcova žádost jeví jako účelová, jelikož v průběhu správního řízení

vypověděl, že si záměrně změnil příjmení, aby mohl pobývat v zemích Schengenského prostoru i poté, co byl z tohoto prostoru vyhoštěn. Žádost o mezinárodní ochranu podal žalobce ve Švédsku ze stejných důvodů, jako nyní. Tuto žádost však vzal žalobce zpět a vrátil se do Gruzie, kde pobýval až do května 2023. To nevypovídá o tom, že by příkoří, která měl žalobce v Gruzii zažívat, je natolik závažné.

10. Žalobce dle žalovaného rovněž nesplňoval důvody k udělení azylu podle ustanovení § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny.
11. Při posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu se žalovaný zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalobce ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že má potíže s dolními končetinami, užívá naslouchátko a dále sdělil, že užíval léky kvůli depresím. Rovněž vypověděl, že v důsledku údajného fyzického napadení musel v Gruzii podstoupit operaci páteře, v jejímž důsledku byl 8 měsíců v kritickém stavu. Žalovaná ze zpráv o zemi původu ověřila, že žalobce má v Gruzii možnost léčby v případě komplikací se zdravotním stavem a má možnost využít zdravotního systému ve své vlasti. Žalobce v současnosti netrpí žádným život ohrožujícím onemocněním, které by mu znemožňovalo bezpečný návrat do vlasti. Žalobce správnímu orgánu nedoložil ani žádné lékařské zprávy, tudíž není možné prokázat, zda v důsledku napadení žalobce skutečně utrpěl zranění takového rozsahu, jako popisuje. Na udělení humanitárního azylu nadto není právní nárok a žalobce se jeho udělení ani výslovně nedomáhal. Žalovaný na základě výše uvedeného u žalobce neshledal zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu.
12. K důvodům pro udělení doplňkové ochrany žalovaný uvedl, že nenalezl žádné skutečnosti, na základě nichž by žalobci mohla hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma formou trestu smrti nebo popravky. Gruzínské zákony neumožňují udělit trest smrti za žádný trestný čin.
13. Žalovaný se dále zabýval otázkou, zda žalobci nehrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Pokud by žalobci bylo po návratu do země původu opětovně vyhrožováno, je na základě informací o zemi původu evidentní, že může využít vnitřní ochrany své domovské země. Žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádnou skutečnost, na základě které by bylo možno dospět k závěru, že by mu byla příslušná pomoc odmítnuta. Okolnosti podání žádosti ve Švédsku, jejího zpětvzetí a návratu žalobce do Gruzie pak nesvědčí o tom, že by měl žalobce skutečné obavy z jednání jím zmiňovaného muže.
14. Dále se žalovaný zabýval tím, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Z informačních zdrojů i ze zpravodajství je žalovanému známo, že v zemi původu žalobce neprobíhá ozbrojený konflikt ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
15. Případné vycestování žalobce po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žalobcem není dle žalovaného ani v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

16. Žalovaný proto dospěl k závěru, že žalobce nesplnil zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu.
17. Žalovaný posléze neshledal, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce, proto žalobci doplňkovou ochranu dle ustanovení § 14b zákona o azylu neudělil.
18. Z uvedených důvodů žalovaný neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejích forem, a proto žádost zamítl.

II. Žaloba

19. V žalobě žalobce uvedl, že v napadeném rozhodnutí žalovaný zlehčil situaci žalobce a dostatečně se s ní nevypořádal. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné a nesprávně posuzuje skutkové okolnosti a z nich vyplývající právní stránku věci.
20. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí žalobce spatřuje v tom, že správní orgán polemizoval s azylovým příběhem žalobce a není zřejmé, zda z něj vycházel či nikoliv – tedy jestli jej považuje za nevěrohodný, popř. jestli tvrdí účelovost žádosti mezinárodní ochranu. Žalobce má proto za to, že správní orgán v odůvodnění napadeného rozhodnutí nevysvětlil, zda azylový příběh žalobce považuje za věrohodný či nikoliv.
21. Žalobce má dále za to, že pokud správní orgán vycházel z popsanych skutečností, mezinárodní ochrana mu měla být udělena. Žalobce se přitom nachází v důkazní nouzi. U žadatelů o mezinárodní ochranu je běžné, že nejsou dostupné lékařské zprávy, zprávy od policie nebo fotografie. To je i případ žalobce. Žalovaný proto měl vycházet z tvrzení žalobce.
22. Rovněž žalobce nerozumí argumentaci správního orgánu, proč by skutečnost, že si změnil přímení, měla svědčit o jeho nevěrohodnosti. Žalobce měl pouze obavy, že mu nebude ochrana poskytnuta či že nebude vpuštěn na území schengenského prostoru. Chtěl mít tedy jistotu, že mu změna jména pomůže vyhledat ochranu. Žalobce má dále za to, že dostatečně vysvětlil, proč se vrátil do země původu. Nerozumí proto závěru žalovaného, proč by měl jeho návrat do vlasti svědčit o tom, že příkoří nebylo natolik závažné. Žalobce se do země původu ze Švédska vrátil z důvodu, že se domníval, že se situace zklidnila a již mu tam nehrozí újma.
23. Žalovaný podle žalobce také nesprávně posoudil možnost vyhledání vnitřní ochrany přesídlením nebo možnost vyhledat ochranu nahlášením na policii. Žalobce považuje za nereálné, aby se s celou rodinou či známými přestěhoval na jiné místo v Gruzii. Jednak má za to, že pokud by se přestěhoval sám, bylo by to závažným zásahem do jeho rodinného a soukromého života. Jednak si nemyslí, že by v jiné části Gruzie ochranu skutečně našel. Domnívá se, že by agresor vyvinul velké úsilí, aby jej našel. Žalovaný měl v případě tzv. vnitřní ochrany přesídlením označit takové místo a odůvodnit jeho volbu. K ochraně skrze policii se žalobce vyjádřil v průběhu pohovorů. Ostatně i ze zpráv o zemi původu vyplynulo, že na místní úrovni policie čelila vlivu ekonomických elit a že v rurálních oblastech často nejsou rozvinuty kontrolní mechanismy. Strach žalobce v případě nahlášení je proto potvrzen v informacích o zemi původu.
24. S ohledem na výše uvedené proto žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

25. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost podané žaloby a nesouhlasil s ní. Při svém rozhodování neshledal, že by byly naplněny důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Z napadeného rozhodnutí je znatelné, z jakých podkladů žalovaný vycházel a jakým způsobem je hodnotil.
26. Dále žalovaný zdůraznil, že žalobce jako jediný důvod pro podání žádosti o mezinárodní ochranu uvedl obavy z muže, který po něm chtěl agitaci pro politickou stranu Gruzínský sen. Tento muž mu údajně vyhrožoval a několikrát jej fyzicky napadl. Toto počínání žalobce nenahlásil na žádný příslušný státní orgán, protože by to nemělo cenu. Muž, který jej napadl, je vlivný a podle žalobce kontroluje činnost policie. K této tvrzené skutečnosti si žalovaný obstaral Informaci OAMP – Gruzie: Policie. Ochrana proti soukromým osobám, korupce a místní vlivy ze dne 14. 4. 2023. Z informace vyplynulo, že na lokální úrovni nemají na policii formální ani neformální vliv místní buňky Gruzínského snu. Ty jsou naopak spíše kontrolovány bezpečnostními složkami. Správní orgán je proto přesvědčen, že žalobci nic objektivně nebránilo, aby se se svými potížemi obrátil na příslušné gruzínské státní orgány. Bylo primární povinností žalobce řešit své problémy za pomoci nástrojů, které má k dispozici ve své vlasti. V této souvislosti odkázal na Informaci OAMP – Gruzie: Základní přehled o zemi ze dne 28. 11. 2022. Jak tedy vyplynulo v průběhu správního řízení, žalobce, přestože mohl řešit své problémy ve vlasti, této možnosti nevyužil.
27. Žalovaný rovněž konstatoval, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu ve Švédsku ze stejných důvodů jako nyní, ale žádost posléze vzal zpět a vrátil se do Gruzie. Přes uvedená žalobní tvrzení tato skutečnost podle správního orgánu nevypovídá o tom, že příkoří, které žalobce popsal, bylo či je natolik závažné. Žalovaný nakonec poukázal i na to, že žalobce v průběhu správního řízení nebyl schopen odpovídat na položené otázky konkrétně a správnímu orgánu opakoval, že si běh událostí již nepamatuje. Vzhledem k tomu nabyl žalovaný dojmu, že celý příběh žalobce je účelový s cílem dosáhnout legalizace pobytu. Jako účelová se žalovanému jeví i záměrná změna příjmení žalobce.
28. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Průběh ústního jednání

29. Krajský soud nařídil ve věci na den 20. 2. 2025 ústní jednání.
30. Zástupce žalobce odkázal na písemné vyhotovení žaloby a zdůraznil, že žalobce má za to, že byl v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv. Své politické právo spatřuje ve svobodě volby podpory politické strany. Žalobce byl pronásledován za to, že nechtěl provádět agitaci a získávání hlasů pro politickou stranu Gruzínský sen a byl za to čtyřikrát fyzicky napaden, z toho jednou velmi závažným způsobem. Žalobce má za to, že v případně návratu do vlasti by mu hrozila závažná újma, jak už se mu to jednou stalo. Napadené rozhodnutí je nesprávné, azylový příběh byl posouzen nesprávně a nesprávně byla posouzena i právní stránka věci. Informace o zemi původu shromážděné žalovaným potvrzují, že v hraniční oblasti Jižní Osetie, kde žalobce žil, chybí různé regulační mechanismy, a práce policie a soudní soustavy v této oblasti nezaručují ochranu občanů. Informace o zemi původu potvrzují i regionální vliv na policii ze strany ekonomických elit. Proto se žalobce nemohl obrátit na policii, protože se obával, že by se jeho situace

zhoršila. Žalovaný dále podle žalobce v napadeném rozhodnutí nespecifikoval, jak by mohl žalobce v Gruzii vyhledat vnitřní ochranu a kde v Gruzii by mohl ochranu najít.

31. Žalovaný odkázal na své předchozí vyjádření k žalobě.

V. Posouzení věci krajským soudem

32. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), ve lhůtě stanovené v ustanovení § 32 odst. 1 zákona o azylu.
33. Přednostně se zdejší soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí zabývat i tehdy, pokud by to žalobce nenamítal, tedy z úřední povinnosti.
34. Krajský soud neshledal žádnou z vad, pro kterou by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, ať už pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný). Je pouze na žalovaném, aby námitky či důkazy vypořádal, logicky odůvodnil a argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů.
35. To se ve zde projednávaném případě stalo a soud proto nemůže přisvědčit žalobci ani v jednom z jeho odkazů na vady, které by vedly k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Zdejší soud má za to, že žalovaný zdůvodnil a srozumitelně uvedl, co ho vedlo k závěru napadeného rozhodnutí.
36. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tak seznatelné, které otázky žalovaný považoval za rozhodné. Vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jež v napadeném rozhodnutí vyslovil žalovaný, je zřetelná. Napadené rozhodnutí proto krajský soud považuje za přezkoumatelné. Ostatně sám žalobce s tímto rozhodnutím polemizuje, což by v případě nepřezkoumatelnosti nebylo možné, a skutečnost, že se závěry žalovaného žalobce nesouhlasí, nutně neznamená, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
37. Ve světle těchto skutečností považuje krajský soud námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí za nepřijatelnou. Přistoupil proto k posouzení podstaty projednávané věci.
38. Krajský soud po individuálním posouzení případu žalobce dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Krajský soud v první řadě přezkoumal napadené rozhodnutí co do neudělení mezinárodní ochrany ve formě azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu.
39. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že *mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.*
40. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu v platném znění *se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy,*

pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

41. Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...)
- | | | |
|----------|---|-----------|
| a | může-li | cizinec |
| bezpečně | a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím | k situaci |
- v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.
42. Co se týče pojmu uplatňování politických práv ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, je nutné jej vykládat v souladu s čl. 43 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), protože § 12 písm. a) zákona o azylu je promítnutím této ústavní normy na zákonné úrovni. Za politická práva a svobody tudíž musejí být pokládána politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008-67).
43. Pokud jde o zastávání politických názorů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, tento pojem je o něco širší, než uplatňování politických práv. Toto ustanovení má svůj původ přímo v Úmluvě o právním postavení uprchlíků. Lze proto vycházet z výkladu obsaženého v Příručce UNHCR k postupům pro určování právního postavení uprchlíků, podle které „[z]astávání politických názorů lišících se od názorů vlády není samo o sobě důvodem k nárokování si právního postavení uprchlíka, a žadatel musí prokázat, že skutečně má obavy z pronásledování pro své názory. Předpokladem toho je, že žadatel zastává názory, které nejsou tolerovány ze strany úřadů a které kritizují jejich politiku a metody. Dále to předpokládá, že tyto názory se staly předmětem pozornosti úřadů nebo jsou jimi přisuzovány žadateli“. Zároveň je toto ustanovení třeba vykládat souladně se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále též „kvalifikační směrnice“), která v čl. 10 odst. 1 písm. e) definuje politické názory jako pojem zahrnující „zejména zastávání názorů, myšlenek nebo přesvědčení ohledně potenciálních původců pronásledování uvedených v článku 6 a jejich politik nebo postupů, bez ohledu na to, zda žadatel podle dotyčných názorů, myšlenek nebo přesvědčení jednal.“

44. Za kritérium pro rozlišení, zda určité jednání představuje uplatňování politických práv, přitom nelze brát intenzitu či rozsah výkonu těchto práv, ani společenský dopad takového jednání, neboť takový selektivní přístup by popíral podstatu ochrany před pronásledováním z daného důvodu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 Azs 20/2014-44). Podstatné však je, zda daná forma aktivity vyvolala pronásledování či odůvodněný strach z pronásledování z tohoto důvodu s ohledem na charakteristiky dané země původu. Intenzita uplatňování politických práv pak má význam při posuzování, zda existuje přiměřená pravděpodobnost pronásledování.
45. Otázkou tedy je, zda žalobce byl politicky aktivní a zda byl v této souvislosti pronásledován, popř. zda by mu pronásledování hrozilo v případě návratu do Gruzie.
46. Žalobce uvedl, že nebyl členem žádné politické strany nebo hnutí, ani nebyl politicky aktivní. Nikdy neměl problémy se státními orgány ani bezpečnostními složkami, nebyl ani trestně stíhán. Kvůli svým politickým názorům neměl žádné problémy. Žalobce měl pouze problémy s tím, že po něm chtěla soukromá osoba, aby agitoval pro politickou stranu Gruzínský sen a následně mu byl v souvislosti s tím vyhrožováno a byl i fyzicky napaden. Na gruzínskou policii se však neobrátil.
47. Se žalobcem lze souhlasit v tom, že uplatňování politických práv může představovat i svobodu volby toho, jaké politické straně žalobce vyjádří či nevyjádří podporu. V tomto ohledu pak nesouhlas s agitací ve prospěch politické strany Gruzínský sen může představovat složku uplatňování politických práv. Nicméně soud nesouhlasí se žalobcem, že byl v této souvislosti v Gruzii azylově relevantním způsobem pronásledován.
48. Z § 2 odst. 6 zákona o azylu jednoznačně vyplývá, že původcem pronásledování (nebo vážné újmy) se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním (nebo vážnou újmu).
49. V případě žalobce byla původcem jeho obtíží soukromá osoba. Nicméně nelze konstatovat, že by gruzínské státní orgány nebyly schopny odpovídajícím způsobem zajistit žalobci ochranu před pronásledováním.
50. Předně je nutno konstatovat, že žalobce se na příslušné gruzínské státní orgány ani neobrátil. Nelze tedy říci, že by mu byla pomoc ze strany gruzínských státních orgánů odepřena. Na gruzínské státní orgány se neobrátil, neboť by mu podle něj nebyla poskytnuta adekvátní ochrana, protože označená soukromá osoba, která mu vyhrožovala a fyzicky ho napadla, má velký vliv a kontroluje činnost policie.
51. Podle žalovaným opatřené Informace OAMP – Gruzie: Policie. Ochrana proti soukromým osobám, korupce a místní vlivy. Přítomnost policie v okolí administrativní hranice s Jižní Osetií, ze dne 14. 4. 2023 a Informace OAMP – Gruzie: Základní přehled o zemi ze dne 28. 11. 2022 je možné využít bezpečnostních orgánů, které jsou ochotny v případě potřeby pomoci, a dále že v případě nespokojenosti s činností policie lze využít dalších obranných mechanismů a problém tak efektivně řešit. Žádná skutečnost nenapovídá tomu, že by žalobci taková pomoc byla nedostupná, nebo mu dokonce byla odmítnuta. Z Informace OAMP – Gruzie: Policie. Ochrana proti soukromým osobám, korupce a místní vlivy. Přítomnost policie v okolí administrativní hranice s Jižní Osetií,

ze dne 14. 4. 2023 vyplývá i to, že obecně nemají na lokální úrovni na policii vliv buňky politické strany Gruzínský sen. Obecně z této informace nevyplývá, že by mělo docházet k ovlivňování činnosti policie v obyčejných případech. Problémy s vnějšími vlivy na policii se objevují pouze v rurálních oblastech. Žalobce však v průběhu celého správního řízení ani jednou nezmnínil, že by pocházel z takto problematických lokalit. Od počátku správního řízení tvrdí, že jeho poslední bydliště bylo v Tbilisi, což je hlavní město Gruzie. Byť tedy žalobce namítá, že v hraniční oblasti Jižní Osetie chybí regulační mechanismy a práce policie zde nezaručuje ochranu občanů, popř. že v regionech je vliv na policii ze strany ekonomických elit, tento problém se jej netýká, protože z těchto lokalit nepochází. Z informace dále vyplývá, že právě v Tbilisi (a dalších velkých městech) byla implementována opatření pro zvýšení kvality a efektivity vyšetřování. Není tedy důvod se domnívat, že by se žalobci v případě problémů se soukromou osobou nedostalo pomoci od gruzínské policie či jiných státních orgánů.

52. Nadto soud uvádí k námitkám žalobce, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s možností vnitřního přesídlení, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí touto variantou řešení problému žalobce ani nezabýval. Bylo by tedy nadbytečné, aby se touto námitkou zabýval soud.
53. Podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu tak s ohledem na výše uvedené žalobce nesplňuje. Na základě uvedeného pak nelze ani shledat, že by žalobci v zemi původu hrozilo pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, resp. že by existovala přiměřená pravděpodobnost pronásledování žalobce.
54. Tím, že se žalobce na příslušné orgány v zemi původu neobrátil a současně ani neprokázal, že by mu domovské státní orgány tuto pomoc odepřely, není možná aplikace § 12 zákona o azylu. V případě pronásledování žalobce ze strany muže, který po něm vyžadoval agitaci pro politickou stranu Gruzínský sen, tak nebyly naplněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, proto jsou námitky žalobce týkající se neudělení azylu dle § 12 zákona o azylu nedůvodné.
55. Za správné, zákonné, zjištěným skutečnostem odpovídající a náležitě odůvodněné považuje krajský soud neudělení azylu dle ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu.
56. K udělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle ustanovení § 12 nebo 14 citovaného zákona. Navíc ve vztahu k neudělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu žalobce ničeho nenamítal.
57. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
58. K otázce posuzování humanitárního azylu krajský soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, či ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů

pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 -55). Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda nevybočilo z mezi a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, Nejvyšší správní soud uvedl: „Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výchyty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“

59. Žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že má potíže s dolními končetinami, používá naslouchátko a dále sdělil, že užíval léky kvůli depresím. Dále vypověděl, že v důsledku fyzického napadení musel v Gruzii podstoupit operaci páteře. Žalovaný se však zabýval dostupností zdravotní péče v Gruzii a shledal, že žalobce má případně možnost využít možností léčby v zemi původu. Nadto je nutno konstatovat, že žalobce ke svému zdravotnímu stavu nic podrobnějšího nesdělil ani nepředložil žádné lékařské zprávy. Nelze proto nijak prokázat, zda má žalobce natolik závažné zdravotní problémy, které by případně mohly odůvodňovat udělení humanitárního azylu.
60. Pokud tedy žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za správný a odpovídající zjištěným skutečnostem. Žalobce se ostatně udělení humanitárního azylu ani zvlášť nedomáhal.
61. Dále soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá ustanovení § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
62. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
63. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti

z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

64. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území ČR těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalobce neuvedl a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti. Gruzínské zákony neumožňují udělit trest smrti za žádný trestný čin.
65. Žalovaný se rovněž zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Krajský soud souhlasí se závěrem žalovaného, že žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, vyložená judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech. Žalobcem popisované problémy v zemi původu nelze podřadit pod výše definovanou hrozbu vážné újmy. Je nutno odkázat na výše uvedené závěry ohledně dostupnosti ochrany ze strany gruzínských státních orgánů. V případě, že by žalobce měl po návratu do vlasti další problémy s uvedenou soukromou osobou, má možnost se obrátit na gruzínskou policii, popř. jsou v Gruzii dostupné i mechanismy v případě nespokojenosti s činností policie. Žalobce tak má možnost svůj problém v zemi původu efektivně řešit.
66. Správní orgán rovněž posuzoval otázku, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu se závěrem, že v Gruzii neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné ve vztahu k žalobci pokládat za vážnou újmu dle ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu.
67. Podle ustanovení § 14b odst. 1 zákona o azylu se rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu výše citovaného ustanovení, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému jeho rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana tak, jak je uvedeno v § 14b odst. 1 zákona o azylu.

V. Závěr a náklady řízení

68. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud neshledal žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci, žalovaný rovněž odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany, pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

69. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, protože nemá právo na náhradu nákladů řízení.
70. Žalobci byl usnesením zdejšího soudu ze dne 30. 10. 2024, č. j. 32 A 39/2023-51 ustanoven zástupcem Mgr. Michal Halva, advokát se sídlem Soběšická 821/151, 638 00 Brno. V takovém případě platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Podle ustanovení § 9 odst. 5 advokátního tarifu (vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb) platí, že ve věcech žalob, kasačních stížností a dalších právních věcí projednávaných podle soudního řádu správního je tarifní hodnotou 88 000 Kč. Ve smyslu ustanovení § 7 bod 5 této vyhlášky činí sazba za jeden úkon právní služby 4 620 Kč. Krajský soud vycházel z toho, že zástupce žalobce učinil ve věci prokazatelně jeden úkon právní služby, a to příprava a převzetí zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu) a účast na ústním jednání soudu (§ 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu). Ke každému úkonu právní služby náleží náhrada hotových výdajů ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy náleží na odměně za právní zastupování žalobce částka 10 140 Kč. Tato částka se dále zvyšuje o DPH 21 %, neboť právní zástupce žalobce je plátcem této daně. Celkem tedy na odměně za právní zastupování náleží částka 12 269, 40 Kč, která bude zástupci žalobce zaplacená z účtu krajského soudu za podmínek uvedených ve výroku IV. tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 20. února 2025

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce